

FAGLIG OPDATERING

KLAR TIL 2021

DANSKE
REVISORER

FSR*

FSR – danske revisorer er en
brancheorganisation for
godkendte revisorer i
Danmark. Foreningen
varetager revisorerens
interesser fagligt og
politisk.

www.fsr.dk

Til medlemmer af FSR - danske revisorer

Fagligt klar til 2021: COVID-19, regnskab, revision, GDPR, hvidvask, erhvervsret, kvalitet og meget mere

---

Kære medlem af FSR – danske revisorer

2020 har været et usædvanligt år.

I har som godkendte revisorer spillet en stor rolle i forbindelse med at holde hånden under danske virksomheder ved at vejlede og hjælpe virksomhederne med at få del i de statslige hjælpepakker. Samtidig med at COVID-19 har medført yderligere opgaver, har I som godkendte revisorer fortsat formået at udarbejde virksomhedernes årsrapporter og skatteopgørelser og foretage revision i en tid, hvor nedlukninger og hjemmearbejdspladser har gjort det ganske vanskeligt at få enderne til at mødes.

Vi kan ikke komme uden om COVID-19 i dette års faglige opdatering, men hovedvægten er lagt på alt det andet, der også er sket i 2020 inden for regnskab, erklæringer, hvidvask, erhvervsret og kvalitet. Traditionen tro indeholder årets faglige opdatering links til mange faglige nyheder på hjemmesiden. Her kan du læse meget mere om de enkelte områder og genopfriske nogle centrale faglige nyheder, der har været bragt i årets løb.

En dugfrisk nyhed er, at Folketinget netop har vedtaget ændringer til revisorloven. Ændringerne betyder blandt andet nye regler for revisoreksamen og nye regler om, hvornår revisor midlertidigt kan frakendes sin godkendelse. Det kan du læse mere om i faglig opdatering.

Hvidvask-området fylder fortsat meget i revisorerens hverdag. I 2020 er der kommet en del vejledninger fra forskellige myndigheder. Vi giver dig her et overblik over vejledninger, og du kan læse nærmere om hvidvaskemner og -dilemmaer.

På selskabsrettens område er det især værd at hæfte sig ved de kommende ændrede regler om omregistrering af iværksætterselskaber. Folketinget behandler i øjeblikket et lovforslag, der gør det lettere at omregistrere iværksætterselskaber, og hvor revisor i mange tilfælde ikke længere skal erklære, at selskabets kapital er til stede. Samtidig forlænges fristen for omregistrering af iværksætterselskaber til den 15. oktober 2021.

Revisorer, der beskæftiger sig med andelsboligforeninger, skal naturligvis være opmærksomme på de nye regler i andelsboligloven, herunder reglerne om fastfrysning af vurderinger og tilhørende notekrav i årsrapporterne. Vær her opmærksom på, at Erhvervsstyrelsens regnskabsvejledning med modelregnskab for andelsboligforeninger ikke er opdateret med de seneste regler. Vi har gjort Erhvervsstyrelsen opmærksom på en række problemstillinger, som styrelsen bør forholde sig til ved en kommende opdatering.

I kvalitetskontrollen er der sket væsentlige ændringer i 2020, der også vil kunne mærkes i 2021 og fremover. Kontrollerne tager udgangspunkt i revisionsvirksomhedernes interne overvågning, og kvalitetskontrollen af enkeltsager vil ske på baggrund af antallet og omfanget af revisionsvirksomhedens erklæringsopgaver. Samtidig ændres kontrollen over mod en mere tema-baseret kvalitetskontrol.

I lighed med tidligere år indeholder faglig opdatering også en lang række kendelser fra Revisornævnet. Her kan du hurtigt få overblik over kendelserne og dykke ned i de sager, der har din særlige interesse.

På regnskabsområdet sker der noget på både den finansielle og ikke-finansielle rapportering. Regnskabsvejledningen for klasse B- og C-virksomheder blev opdateret februar 2020 med de nyeste ændringer i årsregnskabsloven. Langt de fleste virksomheder skal anvende de nye lovregler ved regnskabsafleggelsen i foråret 2021, men de fleste virksomheder vil formentlig ikke opleve de store ændringer i praksis. Derimod berøres de fleste små og mellemstore virksomheder af den såkaldte kontrollovpakke, som Folketinget vedtog maj 2020. Et nyt krav er nemlig, at selskaber m.fl. fra den 1. januar 2021 skal oplyse nettoomsætningen til Erhvervsstyrelsen, når nettoomsætningen ikke fremgår af årsrapporten. Erhvervsstyrelsen kan dermed bedre kontrollere, om et selskab overholder grænserne for fravalg af revision.

Klimarapportering og rapportering om andre ikke-finansielle forhold får mere og mere fokus, både i Danmark, EU og internationalt. Indtil videre retter reguleringen sig kun mod store virksomheder og børsnoterede virksomheder, men mindre virksomheder kan indirekte blive omfattet, hvis de er leverandører til de omfattede virksomheder. Du kan læse om tendenserne i årets faglige opdatering.

Du kan løbende holde dig orienteret i vores to ugentlige nyhedsmails og på vores hjemmeside. Du er også velkommen til at skrive til [Faglig Hotline](#) med spørgsmål inden for regnskab, erklæringer, selskabsret, revisorlovgivning, hvidvask og kvalitet.

På vegne af teamet i FSR – danske revisorer

Camilla Hesselby
Faglig direktør

Redaktionen er afsluttet den 30. november 2020.

Du kan finde dette års og tidligere års udgivelser af Faglig opdatering på vores hjemmeside: fsr.dk/vaerktoejer/fagboeger-og-publikationer/publikationer/faglig-opdatering

Indholdsfortegnelse

COVID-19 generelt

Regnskabs- og revisionsmæssige overvejelser	5
Behandling af COVID-19-hjælpepakker i årsrapporten	6
Hvordan reviderer jeg hjemmefra?	7

Regnskab

Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder	8
Opgørelse af nettoomsætning ved fravalg af revision	8
Når årsrapporten afvises af en hård modtagekontrol	8
Dataetik i årsrapporten	9
Det varmeste emne nu: klimarapportering	9
Andre målepunkter for bæredygtig udvikling	9
Fra markedsdrevet til reguleret standardisering	10
Behovet for pålidelige, ikke-finansielle oplysninger	10

Revision og erklæringer

Folketinget har vedtaget ændringer til revisorloven	12
Etik og uafhængighed	12
Erklæringer	13
Internationale standarder	13
Persondata (GDPR)	15
Cybersikkerhed	15
Hvidvask - vejledning fra Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen SØIK, PET, Rigsrevisionen og EU	16
Underretninger til Hvidvasksekretariatet	18
Erhvervsstyrelsens hvidvaskkontroller	18
Domme om hvidvask	19
Særlige emner om hvidvask	19
Dilemmaer på hvidvaskområdet	20

Erhvervsret

Det bliver lettere at omregistrere et IVS til et ApS	21
Erhvervsstyrelsens kontrol af vurderingsberetninger	21
Erhvervsstyrelsens kontrol af ulovligt udbytte	22
Beskyt virksomhedens registreringer med et password på virk.dk	22
Ændringer i boliglovgivningen, herunder andelsboligloven	22
Kontrollovpakken	23

Kvalitet

Spar penge på kvalitetskontrollen i 2021	24
Ny tilsynsplan for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomhederne	24
Retningslinjer for kvalitetskontrollen 2020	24
Ny bekendtgørelse om kvalitetskontrol	25
Undersøgelse af revisionskvalitet frie skoler	25
Nye internationale kvalitetsstyringsstandarder	25

Revisornævnets årsberetning 2019 – faldende antal sager, faldende samlet bødesum	26
Revisornævnet – frifindelser	26
Revisornævnet – bøder på op til 30.000 kr.	26
Revisornævnet – bøder på mellem 30.000 og 75.000 kr.	27
Revisornævnet – de store sanktioner	28
Revisornævnet – de nye skærpede sanktioner	29
Kendelser fra Erhvervsankenævnet	29

Faglig Hotline

Faglig Hotline – Signatur nr. 4 2020	31
Faglig Hotline – Signatur nr. 3 2020	32
Faglig Hotline – Signatur nr. 2 2020	33
Faglig Hotline – Signatur nr. 1 2020	34

COVID-19 generelt

I forlængelse af den fortsatte spredning af COVID-19 og myndighedernes omfattende og fortsættende tiltag er det nødvendigt at overveje indvirkningen på virksomhedernes regnskaber, og hvorledes revisor håndterer dette i sine opgaver.

Vi har samlet en lang række af information, spørgsmål/svar, faglig opdatering mv. på vores COVID-19-informationsside fsr.dk/corona. Nedenstående er således langt fra udtømmende for vores udgivelser i 2020.

Regnskabs- og revisionsmæssige overvejelser

Vi har udarbejdet et notat om relevante regnskabs- og revisionsmæssige overvejelser afledt af COVID-19-situationen. Notatet indeholder eksempler på formuleringer i regnskabet, overvejelser om revisionsmæssige påvirkninger, revisors erklæring (modifikation), going concern, revisionsområder, regnskabsposter, risici mv., som kræver særlig opmærksomhed. Notatet indeholder eksempler på konkrete formuleringer.

Eksempelvis giver COVID-19 anledning til at overveje implikationerne for en række regnskabsposter, herunder især vedrørende værdiansættelse af virksomhedernes aktiver, fuldstændigheden af forpligtelserne og indregning af indtægter.

Vær også opmærksom på, at det er afgørende for den regnskabsmæssige behandling, om der er tale om regulerende eller ikke-regulerende begivenheder.

Omtale af begivenheder efter balancedagen i forhold til COVID-19 skal overvejes. For virksomheder i regnskabsklasse C og D er der krav om omtale af begivenheder efter balancedagen. For virksomheder i regnskabsklasse A og B skal der ligeledes oplyses om begivenheder efter balancedagen, hvor det er nødvendigt af hensyn til det retvisende billede.

Omtale af usikkerheder i regnskabet er et krav, såfremt der er væsentlige usikkerheder vedrørende indregning og måling.

Revision af virksomheder, som er ramt af effekterne af COVID-19, giver anledning til en række yderligere overvejelser. Disse vil blandt andet være følgende:

- Forespørg ledelsen, hvordan denne har håndteret COVID-19-situationen, og hvordan dette påvirker og afspejles i regnskabet.
- Genovervej risikovurdering – især med fokus på betydelige risici, herunder going concern og besvigelser.
- Foretag nødvendig tilpasning af revisionshandlingerne som reaktion på de ”nye risikovurderinger”.
- Særligt for koncernrevisioner – evt. udfordringer med at efterleve krav i ISA 600 vedrørende gennemgang af komponentrevisorernes arbejde, når rejseaktivitet ikke er tilladt.
- Genovervej planlægningen og handlingerne i forbindelse med regnskabsmæssige skøn.
- Revurdér, om tidligere opnået revisionsbevis fortsat er relevant og tilstrækkeligt.
- Vær opmærksom på, at alle aspekter helt frem til underskriftsdatoen skal tages med i overvejelserne.

[Hent hele notatet her](#)

Behandling af COVID-19-hjælpepakker i årsrapporten

Ved redaktionens afslutning havde Erhvervsstyrelsen ikke offentliggjort den ventede vejledning om regnskabsmæssig behandling af COVID-19-hjælpepakker i årsrapporten. [Vi orienterer naturligvis om Erhvervsstyrelsens vejledning, når den offentliggøres.](#)

Generelt om indregning og måling af tilskud

Som hovedregel skal løntilskud og tilskud til faste omkostninger præsenteres som "andre driftsindtægter" i resultatopgørelsen. Virksomheden må ikke præsentere sådanne tilskud som nettoomsætning, da virksomheden hverken leverer produkter eller tjenesteydelser som modydelse for det tilskud, der modtages fra staten.

Som hovedregel skal virksomhedens omkostninger, herunder lønomkostninger og "faste omkostninger", indgå i de sædvanlige regnskabsposter, som virksomheden plejer at anvende i årsrapporten, da årsregnskabslovens hovedregel er, at det statslige tilskud og virksomhedens omkostninger skal præsenteres hver for sig uden modregning mellem indtægter og omkostninger.

Et tilskud skal som udgangspunkt indregnes i resultatopgørelsen i det regnskabsår, det vedrører. Virksomheden skal således periodisere og indregne tilskuddet over flere regnskabsår, hvis tilskuddet skal kompensere for virksomhedens omkostninger i flere regnskabsår. Det er en forudsætning for at kunne indregne et tilskud, at virksomheden har ansøgt inden for fristen eller har til hensigt at gøre det. Det er også en forudsætning, at virksomheden opfylder de objektive tilskudskriterier i de relevante hjælpepakker.

Oplysninger om tilskud

Virksomheden skal oplyse om størrelsen og arten af indtægts- eller omkostningsposter, som er særlige på grund af størrelsen eller arten. Et tilskud i form af lønkomensation eller kompenation for faste omkostninger vil som udgangspunkt være særligt på grund af sin art, fordi virksomheden sædvanligvis ikke modtager den slags tilskud. Derfor skal virksomheden oplyse om tilskuddets størrelse og art.

Oplysningerne skal gives, uanset om posten "andre driftsomkostninger" fremgår af resultatopgørelsen, eller om posten er sammendraget og blot indgår i posten "bruttofortjeneste" eller "bruttotab".

Erhvervsstyrelsen er på vej med en vejledning

Erhvervsstyrelsen er på vej med en vejledning på området. Et forhold, der formentlig bliver afklaret i vejledningen, er, i hvilket omfang det under årsregnskabsloven er muligt at vise en nettopræsentation af indtægter og omkostninger i overensstemmelse med den internationale regnskabsstandard IAS 20, afsnit 29-31.

Hvordan reviderer jeg hjemmefra?

Mange medlemsvirksomheder har fortsat sendt medarbejderne hjem i større eller mindre omfang og har begrænset den fysiske mødeaktivitet med deres kunder. Dette har indvirkning på, hvordan revisionen kan gennemføres. Vi har samlet en række anbefalinger til, hvordan dele af revisionen kan gennemføres uden fysisk kontakt:

- Forventningsafstemning med kunden – ”ude af øje, ude af sind”.
- Forventningsafstemning i revisionsteamet.
- Svartid – helt lavpraktisk, når du modtager en mail, er det vigtigt, at du svarer forholdsvis hurtigt.
- Faste mødetidspunkter (kunde og revisionsteam) – når revisionen opstartes, bør faste mødetidspunkter aftales.
- Prepared by client (”PBC-liste”) – komplet detaljeret tjekliste med generelle informationer og informationer pr. regnskabspost, som kunden skal levere til revisor.
- Udeståender kommunikerer detaljeret – under revisionen skal alle udeståender kommunikerer til kunden, og det bør overvejes at gøres dagligt.
- Udveksling af dokumenter (platform) – revisorer behandler fortrolige informationer, og rette platform for udveksling af informationer og dokumenter skal aftales med kunden.
- Løbende revurdering af planlagte formelle møder – revision af årsrapporten sigter ultimativt mod generalforsamlingens godkendelse.

Revision af enkelte elementer i årsregnskabet vil stadigvæk kræve, at revisor er fysisk til stede. Når revisors fysiske tilstedeværelse er krævet, bør revisor 1) følge revisionsfirmaets egne interne retningslinjer samt 2) følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

[Læs den fulde tekst om anbefalingerne her](#)

Regnskab

Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder

Regnskabsvejledningen for klasse B- og C-virksomheder blev i februar 2020 opdateret med de nyeste regler i årsregnskabsloven. Langt de fleste små og mellemstore selskaber skal aflægge årsrapport efter de nye regler i foråret 2021.

Den opdaterede regnskabsvejledning består som hidtil af fire dele:

- [Regnskabsvejledningens tekstdel](#) (175 sider)
- [Appendiks med definitioner, notekrav mv.](#) (50 sider)
- [Årsrapportmodel med bemærkninger for en klasse B-virksomhed](#) (55 sider)
- [Årsrapportmodel med bemærkninger for en klasse C-virksomhed, inklusive koncernregnskab](#) (100 sider).

Hvis du ønsker at [downloade den samlede regnskabsvejledning inkl. appendikser og model B og C \(380 sider\)](#), kan du [klikke her](#).

Her kan du læse mere om ændringerne i den opdaterede [regnskabsvejledning](#).

Her kan du læse om de ændrede krav i årsregnskabslovens [klasse B](#) og [klasse C](#), der er indarbejdet i regnskabsvejledningen.

Opgørelse af nettoomsætning ved fravalg af revision

Erhvervsstyrelsen offentliggjorde i januar 2020 en vejledning, der kan anvendes, når virksomheder ønsker at fravælge revision. Vejledningen kan også anvendes i forbindelse med indplaceringen af virksomheden i den korrekte regnskabsklasse. Vejledningen beskriver, hvordan "nettoomsætningen" skal opgøres, når virksomheden har relativt store finansielle indtægter og/eller indtægter ved investeringsvirksomhed.

[Læs mere her](#)

Når årsrapporten afvises af en hård modtagekontrol

En virksomheds årsrapport kan blive afvist ved indberetningen til Erhvervsstyrelsen, hvis årsrapporten indeholder fejl eller mangler. Afvisningen vil fremgå af en fejlbesked på skærmen. Fra november 2020 sender Erhvervsstyrelsen endvidere den digitale afvisning til virksomhedens e-Boks, hvis virksomheden ikke har indberettet årsrapporten senest 24 timer efter den første afvisning. Dette skal bidrage til at sikre, at de berørte virksomheder er helt klar over, at årsrapporten er afvist og dermed ikke indberettet.

[Læs mere her](#)

Dataetik i årsrapporten

Danmark bliver et af de første lande i verden, som lovgiver om redegørelser om dataetik. Det nye lovkrav om redegørelse for politik for dataetik finder vi i årsregnskabslovens § 99 d.

Lovkravet gælder for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2021 eller senere.

Lovkravet gælder de største danske virksomheder, dvs. regnskabsaflæggere, som er omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse C (stor) og D.

Regnskabsaflæggerne skal i ledelsesberetningen inkludere en redegørelse for virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål. Hvis virksomheden ikke har en politik for dataetik, skal ledelsesberetningen inkludere en konkret forklaring med baggrund for, hvorfor virksomheden ikke har en politik på området.

[Se mere om dataetik og forstå, hvad en politik for dataetik er](#)

Det varmeste emne nu: klimarapportering

Efterspørgslen efter klimadata er stigende, og det er særligt tal for CO₂-udledning, der efterspørges. Små og mellemstore virksomheder påvirkes, når deres kunder er store virksomheder, der skal bruge klimadata til egen rapportering. I EU arbejdes der med bæredygtig finansiering (*Sustainable Finance*), som vil pålægge finansielle virksomheder nye klimarelaterede oplysningskrav. Snart vil mange virksomheder derfor også opleve, at långiverne begynder at efterspørge klimaoplysninger.

Der er stadig et stykke vej endnu, før udbuddet af klimadata er på højde med efterspørgslen. En [undersøgelse, som vi har lavet i samarbejde med KPMG](#), viser, at 88% af de 2.000 største virksomheder enten helt har fravalgt at rapportere om deres CO₂-udledning eller gør det efter andre metoder end den dominerende internationale standard på området.

Vi udsendte i [september 2020 et klimaoplæg](#) med forslag til, at Danmark skal have en standard for måling af virksomhedernes CO₂-udledning, at de mindre virksomheders klimaarbejde skal styrkes, og at revisorer skal validere klimadata. Der arbejdes nu politisk for disse mål.

[Undersøgelse om efterspørgsel efter troværdige klimadata.](#)

[Indlæg fra vores dialogmøde om EU's handlingsplan for bæredygtig finansiering og om Nykredits og Ørsteds forberedelser til den kommende regulering.](#)

Andre målepunkter for bæredygtig udvikling

Der skal være noget for alle - og mere end klima - når virksomheder eller offentlige og private institutioner m.fl. ønsker at bidrage til en bæredygtig udvikling på miljøområdet ("E"), det sociale område ("S") og det ledelsesmæssige område ("G"). Men hvor skal man begynde?

I 2019 udgav vi i samarbejde med Nasdaq Copenhagen og Finansforeningen/CFA Society Denmark en publikation med 15 ESG-hoved- og nøgletal, som kan være relevante at oplyse. Publikationens brugbarhed er evalueret i 2020, og det er besluttet at bibeholde den uændret indtil videre med nogle få præciseringer. Den modererede version ventes inden udgangen af 2020 og bliver [publiceret her](#).

Et andet og bredere bud på målepunkter for bæredygtighed giver [Danmarks Statistik og 2030-panelet i en nyudgivet rapport med titlen *Gør Verdensmål til Vores Mål*](#). Her har panelet med udgangspunkt i FN's 17 verdensmål udvalgt 197 danske målepunkter for en mere bæredygtig verden. Der er oprettet en hjemmeside og udgivet statistikker på målepunkterne, så der er inspiration at hente til valg af nøgletal. Statistikkerne kan anvendes ved fastsættelse af målsætninger eller til brug for sammenligning af niveauer eller udvikling. Rapporten vurderes at kunne have størst anvendelighed for SMV-segmentet, offentlige eller private institutioner og lignende. [Nyhed med link til hjemmeside og statistik for de danske målepunkter under FN's Verdensmål](#).

For virksomheder med internationale interesser kan det være mere relevant at følge en international standard. I 2020 [udsendte World Economic Forum's International Business Council \(IBC\) i samarbejde med Deloitte, EY, KPMG og PwC et bud på de 21 mest anvendte ESG-nøgletal globalt set](#). ESG-nøgletal og begreber er her grundigt forklaret med henvisninger til de respektive standarder, hvorfra de er taget. [De danske 15 ESG-hoved- og nøgletal](#) svarer i stor udstrækning hertil, hvorfor IBC-rapporten kan bidrage til forståelsen og anvendelsen af disse. [Den endelige IBC-rapport, september 2020, kan findes her](#).

Fra markedsdrevet til reguleret standardisering

I dag kan en virksomhed selv vælge, om, og hvordan, den vil rapportere om politikker og resultater fra arbejdet med samfundsansvar og bæredygtighed. Dette har vist sig at skabe to problemer: 1) tendens til valg af positive oplysninger og 2) manglende sammenlignelighed. De professionelle investorer har længe pointeret dette, og nu har disse problemer også fået politisk bevågenhed. Ikke mindst med henblik på at anvende virksomheders rapportering til at opnå de politiske målsætninger.

Der er ingen tvivl om, at regulering er på vej i Danmark på CSR-/ESG-området med klimarelaterede oplysninger som det første. Sandsynligvis vil det omfatte SMV-segmentet på en eller anden måde. Vi bidrager til politiske initiativer for regulering af standarder i både Danmark og EU.

[Høringssvar til erhvervsministerens høring om styrket CSR-rapportering](#)

[USB's formand antages til task force, der skal se på muligheder for en EU standard for ikke-finansielle rapportering](#)

Behovet for pålidelige, ikke-finansielle oplysninger

Hvad er der så i det for revisorerne?

Værdien af den ikke-finansielle rapportering afhænger i høj grad af, at oplysningerne er valide. Som nævnt ovenfor under punktet om klimarapportering, arbejder vi for, at klimadata skal valideres i Danmark. Vi anfører i [klimaoplægget](#), at revisorbranchen har de rammer, retningslinjer, standarder og systemer, der skal til for at styrke tilliden til den ikke-finansielle rapportering. I tillæg hertil skal foretages en indsats på uddannelse.

I 2020 afholdt vi det første introduktionskursus til samfundsansvar, FN's verdensmål og bæredygtighed for revisorer. Kursusindholdet vil blive udviklet med stadig mere fokus på revision og erklæringer. Har revisor ikke selv kompetencerne, når en kunde ønsker en erklæring på ikke-finansielle oplysninger, kan der anvendes eksterne specialister. Der henvises her til [ISA 620 Anvendelse af en revisorudpeget eksperts arbejde](#), der omfatter CSR-specialister.

Til revisorerne kunder, der overvejer at få erklæring på den [ikke-finansielle rapportering, findes der nu en udførlig vejledning til, hvordan man kommer i gang](#). Den er på engelsk, men gennemgår trin for trin og i et letforståeligt sprog, hvad assurance er, hvilke typer der findes, og hvilken der er den rette for virksomheden.

Til revisorerne forventes der i begyndelsen af 2021 udgivelse af en praktisk vejledning til ISAE 3000 til brug for CSR/ESG-erklæringer.

Vores tjeklister til årsregnskabslovens §§ 99 a-b om redegørelser for samfundsansvar og det underrepræsenterede køn er under omarbejdelse til en form, der i højere grad kan anvendes som kontrolværktøj. Publikationerne er planlagt til udgivelse inden årets udgang med § 99 a som den første og bliver [publiceret her](#).

Revision og erklæringer

Folketinget har vedtaget ændringer til revisorloven

Ændringerne betyder bl.a. nye regler for revisoreksamen og regler om, hvad konkurskarantæne betyder for revisor, og hvornår revisor midlertidigt kan frakendes sin godkendelse.

- Revisoreksamen – den skriftlige eksamen er ændret fra tre moduler til en skriftlig prøve. Prøven skal afholdes over to dage og bedømmes samlet. Fokus i den skriftlige eksamen vil være på revisorlovens anvendelsesområde: revision og andre erklæringsopgaver. Andre fagområder som selskabsret, skatteret og erhvervsret skal indgå i det omfang, det har betydning for en revision eller anden erklæringsafgivelse. Der er et ubegrænset antal eksamensforsøg for både den mundtlige og skriftlige revisoreksamen. Den mundtlige revisoreksamen skal dog bestå senest syv år efter, at den skriftlige revisoreksamen er bestået.
- Konkurskarantæne – godkendte revisorer må ikke i 5 år efter at være pålagt konkurskarantæne afgive erklæringer efter revisorlovens § 1, stk. 2, men kan afgive erklæringer efter lovens § 1, stk. 3 (dvs. erklæringer uden sikkerhed som fx assistance med opstilling af regnskaber og aftalte arbejdshandlinger).
- Midlertidig frakendelse – Revisornævnet kan frakende en revisor godkendelsen fra 6 måneder til 5 år eller indtil videre, hvis revisor groft eller gentagne gange overtræder sine pligter, og der er fare for, at revisor ikke i fremtiden vil udøve sin virksomhed på forsvarlig måde. Med ændringen af revisorloven kan Revisornævnet altså fremover beslutte, at revisor midlertidigt skal frakendes sin godkendelse, mens nævnet behandler en sag, hvor der er nedlagt påstand om, at revisor skal frakendes godkendelsen. De nye regler svarer til reglerne for advokater.
- Hurtig stillingtagen til opsættende virkning – fremover vil der altid skulle være et forberedende retsmøde inden 4 uger efter, at en sag er indbragt for retten. Retten skal her tage stilling til, om revisor under retssagen skal bevare sin godkendelse eller ej. De nye regler svarer til reglerne for advokater.
- Andre ændringer – der er samtidig indført en række ændringer på baggrund af EU-Kommissionens evaluering af den måde, som Danmark har gennemført de nye EU-regler på revisionsområdet i 2016.

[Læs mere her](#)

Etik og uafhængighed

IESBA's serie "Exploring the IESBA code"

Den internationale standardsætter på etikområdet IESBA har udgivet en serie kaldet "Exploring the IESBA code". Udgivelserne ser nærmere på de nye omstrukturerede Ethiske regler, som trådte i kraft den 15. juni 2019. Der lægges særlig vægt på de seneste ændringer til Ethiske Regler.

Hver udgivelse omhandler forskellige situationer fra dagligdagen, som revisorerne kan relatere sig til. Udgivelserne er praktisk anvendelige og forholdsvis korte. Udgivelserne findes kun på engelsk og vil ikke blive oversat.

Bemærk, at udgivelserne i serien "Exploring the IESBA code" *ikke* er en del af de Ethiske Regler, og de kan *ikke* læses selvstændigt som erstatning for at læse de [Ethiske Regler](#).

[1. udgivelse](#) i serien handler om de fem grundlæggende etiske principper, som fastlægger den adfærd, der forventes af alle revisorer – en meget høj standard, der gør det muligt for revisorerne at opretholde deres ansvar for at handle i offentlighedens interesse.

[2. udgivelse](#) handler om identifikation af trusler mod revisors uafhængighed.

[3. udgivelse](#) handler om vurdering af identificerede trusler. Her tages udgangspunkt i "tredjemandstesten", dvs. hvad en velinformeret tredjemand med rimelighed ville kunne konkludere i situationen. I publikationen er der inkluderet konkrete eksempler.

[4. udgivelse](#) handler om, hvordan revisor skal reagere på trusler, som ikke er på et acceptabelt niveau.

[5. udgivelse](#) handler om, hvordan uafhængighed sikres.

[6. udgivelse](#) handler om, hvordan interessekonflikter håndteres.

[7. udgivelse](#) handler om tilskyndelser, herunder gaver og gæstfrihed.

[8. og 9. udgivelser](#) handler om revisors pligter til at reagere på overtrædelse af lovgivning, f.eks. besvigelser, skatteunddragelser, miljøovertrædelser etc. 8. udgivelse adresserer revisorer, der reviderer private virksomheder (PAIBs), og 9 udgivelse adresserer revisorer, der reviderer offentlige institutioner (PAPPs).

Erklæringer

Vi erindrer om, at de [gældende erklæringsstandarder findes på foreningens hjemmeside](#). Det gælder også [REVU's udtalelser](#).

Offentlig revision

Vi erindrer om, at revisorerne skal anvende de erklæringsparadigmer, som findes på [foreningens hjemmeside](#) og på [Rigsrevisionens hjemmeside](#) hvad angår opgaver udført på det offentlige område.

Internationale standarder

Vi erindrer om, at de [gældende revisionsstandarder findes på foreningens hjemmeside](#). Det gælder også [REVU's udtalelser](#).

ISA 540 – forøgede krav til revisor

Den ajourførte ISA 540 er trådt i kraft for regnskabsår, der begynder den 15. december 2019 eller senere. Det betyder, at kravene bliver aktuelle ved revision af 2020-regnskaberne.

Ajourføringen øger kravene ved revision af regnskabsmæssige skøn betragteligt og dermed også kravene til virksomhedernes dokumentation og registrering.

Revisionsteknisk Udvalg har udarbejdet et kort notat, som forklarer ændringerne og implikationerne af disse ændringer til reguleringen.

Revisor skal fremover gøre mere ud af at dokumentere forståelsen af virksomheden og virksomhedens kontroller i relation til regnskabsmæssige skøn. Derudover er der fokus på risici,

herunder revisors risikovurderingshandlinger og de iboende risikofaktorer, samt reaktionen på de identificerede risici. Der er krav om, at revisor gennemgår udfaldet af tidligere regnskabsmæssige skøn, ligesom revisor skal foretage en overordnet vurdering af, om der er indikation på manglende neutralitet ved ledelsens udøvelse af regnskabsmæssige skøn.

Det er endvidere præciseret, at revisor skal udforme og udføre revisionshandlinger på en måde, der ikke alene er orienteret mod at opnå bekræftende revisionsbevis, men også mod at opnå og vurdere modstridende revisionsbevis.

[Læs mere og find notatet her](#)

Ajourføring af ISA 315

IAASB har ajourført ISA 315 (Identifikation og vurdering af risici for væsentlig fejlinformation) med fokus på, at forbedre forståeligheden, nedsætte kompleksiteten og forøge konsistensen ved revisors risikovurdering i henhold til standarden. Den ajourførte standard træder i kraft den 15. december 2021 og er ikke oversat til dansk endnu.

[Læs mere her](#), hvor der også kan findes relevante dokumenter.

Ajourføring af ISRS 4400

IAASB har ajourført ISRS 4400 (Aftalte arbejdshandlinger) med fokus på:

- At standarden skal være konsistent med resten af de internationale standarder.
- At reagere på interessenternes behov, blandt andet ved at udvide anvendelsesområdet.
- At skabe gennemsigtighed i revisors erklæring om udførte arbejdshandlinger og resultatet heraf, blandt andet ved at introducere krav og vejledende materiale for at adressere nye vilkår for arbejdshandlinger.
- At øge overensstemmelsen i udførelsen af aftalte arbejdshandlinger – blandt andet ved at tydeliggøre, hvordan professionel ekspertise udøves samt krav og vejledende materiale til eksempelvis dokumentation af arbejdshandlinger.

Den ajourførte standard træder i kraft for aftalte arbejdshandlinger, hvis vilkår er aftalt den 1. januar 2022 eller senere og den er endnu ikke oversat til dansk.

[Læs mere her](#), hvor der også kan findes relevante dokumenter.

Persondata (GDPR)

Revisorerklæringer om persondata

I november 2020 lancerede vi, i samarbejde med Datatilsynet, en ny revisorerklæring om persondata. Denne gang en [erklæring med begrænset sikkerhed](#).

Erklæringen skal ses som et alternativ til [den eksisterende erklæring med høj grad af sikkerhed](#), som vi lancerede tilbage i februar 2019.

En virksomhed kan overveje at vælge den nye erklæring med begrænset sikkerhed, hvis den i persondata-sammenhæng ikke er risikofyldt eller kompleks, eller hvis det tilsyn, som den dataansvarlige i forvejen fører med databehandleren, er omfattende.

Forskellen mellem de to forskellige grader af sikkerhed i revisorerklæringen er vigtig at forstå for både revisor og kunderne. Erklæringen med begrænset sikkerhed følger stort set det samme arbejdsprogram, som erklæringen med høj grad af sikkerhed. Forskellen består i, at revisor ikke efterprøver og tester de oplysninger, revisor modtager i arbejdet i samme omfang, men primært baserer sig på forespørgsler og derfor udtalelser fra virksomheden. Det skal dog også ses i lyset af revisors generelle viden om virksomheden og de oplysninger, revisor modtager fra andre arbejdshandlinger i arbejdet. Derfor krydstjekkes oplysningerne også. Det betyder også, at den dataansvarlige selv skal gøre sig overvejelser om eventuelle behov for selv at udføre noget supplerende ud over, hvad revisor udfører og afgiver erklæring om. Det kan fx være forskellige former for opfølgning på databehandling ved driftsmøder med databehandleren. [Se erklæringen om persondata med "begrænset sikkerhed"](#).

[Se overblikket med de væsentligste dokumenter og nyheder om GDPR – fx revisors erklæringer, begreber, GDPR-rådgiveransvar, mailkryptering og slettefrister.](#)

Bødeindstillinger vedrørende brud på persondatareglerne – status efter to år

Efter ca. to år har Datatilsynet indstillet fem virksomheder og tre offentlige myndigheder til politiet med forslag til bøde. Umiddelbart kan det undre, at den typiske forseelse i kommunerne – brud på datasikkerheden – foreslås sanktioneret mildt. Hvorimod den typiske forseelse i private virksomheder – manglende sletning af gamle data/dataminimering – sanktioneres væsentligt højere.

[Læs mere her](#)

Cybersikkerhed

Revisor som cybersikkerhedsrådgiver

Erhvervsstyrelsen udkom i september 2020 med en analyse, som konkluderede, at [1 ud af 4 SMV'er ikke har implementeret de mest essentielle tiltag på cybersikkerhedsområdet](#). Tendensen er klar – jo mindre virksomhed, desto færre digitale sikkerhedsforanstaltninger har den implementeret.

Hos de små virksomheder er revisor ofte eneste eksterne rådgiver, som virksomhederne møder i dagligdagen. Cybertruslen er her nu, og den er relevant for alle at forholde sig til – også de små virksomheder. Det er oplagt, at revisor rådgiver sine kunder om cybersikkerhed. Her kan der tages udgangspunkt i analysen og de simple værktøjer, vi stiller til rådighed.

[Se overblikket med de vigtigste informationer om cybersikkerhed for revisorer.](#)

Målet er ikke, at revisor skal have teknisk knowhow om cybersikkerhed, men derimod, at revisor kommer med simple, men værdifulde, anbefalinger til virksomhederne, som de kan arbejde videre med sammen med it-konsulenter.

[Læs mere her om tillid ved cyberrådgivning.](#)

Fire gode råd om, [hvordan en SMV-virksomhed beskytter sig mod cyberangreb](#), er følgende:

- [Backup](#)
- Opdatere software
- Anvend to-trin godkendelse
- Awareness og træning af medarbejdere

Phishing

Phishing er den mest udbredte cybertrussel i dag i Danmark. [Læs om phishing-begrebet](#) og [se gode revisor-eksempler på phishing angreb](#).

CEO-fraud

CEO-fraud er også højaktuelt – og særligt i ferieperioder. [Se en forklaring af begrebet, gode eksempler, kendetegn og gode råd](#), som du kan videreformidle til dine kunder eller anvende i din egen revisionsvirksomhed.

Ransomware

Hvad er ransomware, hvordan får man det, hvad sker der, hvad gør man bagefter, og hvordan bekæmpes det? [Læs meget mere om ransomware her.](#)

Vejledning til bestyrelser om cybersikkerhed

Det er naturligvis også relevant for en professionel bestyrelse at drøfte og forholde sig til cybertruslen. Derfor udgav Bestyrelsesforeningen i samarbejde med blandt andet Center for Cybersikkerhed en [vejledning til bestyrelser om cybersikkerhed](#).

Hvidvask - vejledning fra Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, SØIK, PET, Rigsrevisionen og EU

Fra Finanstilsynet

Finanstilsynet udsendte i oktober 2020 en opdateret hvidvaskvejledning, der afløser den tidligere version fra oktober 2018. Vejledningen fremlægger Finanstilsynets fortolkning af de generelle områder i hvidvaskloven, der også er af stor betydning for revisorer; men desværre gives der kun, naturligt nok, specifik vejledning for finansielle virksomheder inden for tilsynets område.

[Læs mere her](#)

Fra Erhvervsstyrelsen

Erhvervsstyrelsen har udsendt "Vejledning om indberetning af reelle ejere" i version 2.0 af 5. februar 2020, der erstatter version 1.0. Vejledningen omhandler revisors indberetning af uoverensstemmelser i forhold til de registrerede oplysninger om reelle ejere, herunder hvad, hvem og hvor der skal indberettes. Den opdaterede vejledning indeholder en pragmatisk ændring: Kunden kan hurtigst muligt udbedre uoverensstemmelsen og dermed afværge en indberetning.

[Læs mere her](#)

Erhvervsstyrelsen offentliggjorde den 4. november 2019 to QA's om henholdsvis undersøgelses- og underretningspligten efter hvidvaskloven. Efter styrelsens fortolkning skal alle ulovlige lån føre til underretning af Hvidvasksekretariatet, også skattemæssigt berigtigede lån. FSR – danske revisorerers Hvidvaskarbejdsgruppe redegør for sin nærmere forståelse heraf.

[Læs mere her](#)

Fra SØIK

Kort før jul 2019 udsendte SØIK en orientering om en ajourføring af formatet for underretning om mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Det ser dog stadig ud til, at de bundne valgmuligheder for indikatorer og transaktionstyper ikke dækker over de typiske konkrete underretninger fra revisorer. Derfor ender en revisor ofte i den ret intetsigende kategori "andet".

[Læs mere her – nyt om underretningsformatet](#)

SØIK har rundsendt en fortrolig meddelelse til underretningspligtige efter hvidvaskloven, hvor der advares mod de såkaldte gennemstrømningselskaber, der anvendes af kriminelle til quick and dirty hvidvask af kriminelt udbytte. Selskaberne lever i kort tid og er uden revisor.

[Læs mere her](#)

Fra PET

Den 22. januar 2020 offentliggjorde PET dokumentet "National risikovurdering af terrorfinansiering i Danmark 2019" med den del, der er offentligt tilgængelig. Hermed suppleres SØIK's "National risikovurdering for hvidvask i Danmark 2018" fra april 2019. Begge risikovurderinger skal indgå i underretningspligtiges, herunder revisorerers, egne risikovurderinger i forbindelse med risikoen for at blive misbrugt som kanal og i forbindelse med vurderingen af konkrete kunder/tydelser.

[Læs mere her](#)

Financial Action Task Force (FATF) fremsatte i sin evaluering fra 2017 bl.a. en række forbedringspunkter om bekæmpelse af terrorfinansiering via diverse organisationer. PET udsender nu som respons herpå "National risikovurdering af terrorfinansiering på NPO-området i Danmark 2020". Udsendelsen er foretaget helt åbent. Den er relevant for myndigheder og dem, der er omfattet af hvidvaskloven – men også for hr. og fru Jensen som bidragydere vedrørende eksempelvis indsamlinger. Rapporten er kortfattet og præcis og bør læses af blandt andet revisorer med henblik på de vurderinger, der skal foretages af revisionsvirksomheder som terrorfinansieringskanaler, nødvendige afledte politikker og procedurer, samt de konkrete kundekendskabsprocedurer vedrørende kunder.

[Læs mere her](#)

Fra Rigsrevisionen

Rigsrevisionen offentliggjorde den 24. januar sin rapport om statens indsats, der blev karakteriseret som "meget utilfredsstillende". Kritikpunkter vedrører tilsyn, vejledning og nyttiggørelse af underretninger.

[Læs mere her](#)

[Her er notatet til statsrevisorerne](#), efter de involverede ministerier har meldt tilbage på kritikken.

Fra EU

EU-Kommissionens supranationale risikovurdering i relation til hvidvask og terrorfinansiering foreligger nu på dansk, inklusive et omfattende annek. Dokumenterne indgår på linje med de danske risikovurderinger fra SØIK om hvidvask og PET om terrorfinansiering i det grundlag, som bl.a. revisionsvirksomheder skal vurdere deres risici på grundlag af.

[Læs mere her](#)

EU-Kommissionen har udsendt en opdateret liste over lande med strategiske mangler i deres setup for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Listen indgår som et af flere obligatoriske grundlag for risikovurderinger for de omfattede efter hvidvaskloven, herunder revisorer og revisionsvirksomheder.

[Læs mere her](#)

Underretninger til Hvidvasksekretariatet

I forhold til 2019 ser vi i 2020 en stor stigning i antallet af underretninger fra revisorer om mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering, der ikke kunne afkræftes. Der kan gættes på, at stigningen især vedrører ulovlige lån, men også underretninger om eksempelvis COVID-19-hjælpepakkerne.

[Læs mere om fjerde kvartal 2019](#), om [første kvartal 2020](#) og om [andet kvartal 2020](#). Rapporten om tredje kvartal 2020 forelå ikke ved redaktionens afslutning den 30. november 2020.

Erhvervsstyrelsens hvidvaskkontroller

De 40 foreliggende sagsresumeer fra perioden 27. juni 2017 - 25. februar 2020 vedrører kontrol af bogførings-/rådgivningsvirksomheder, virksomhedsoprettere – og et par ejendomsmæglere og en enkelt revisor. Påbud om at udbedre risikovurderingen for misbrug af virksomheden samt skriftlige politikker, procedurer og kontroller er typiske. Hertil påtales konkrete kundekendskabsprocedurer, levering af bestemte ydelser uden at være registreret samt mangelfuld opbevaring. I ni sager er der givet bøder på mellem 25 og 120 t.kr.

[Læs mere her](#)

Den 30. juni 2020 var der offentliggjort i alt 67 sagsresumeer i 65 afgørelser om bogførings-/rådgivningsvirksomheder, virksomhedsoprettere – og få ejendomsmæglere og revisorer.

[Læs mere her](#)

Vores medlemmer har gjort os opmærksom på konkrete eksempler, hvor myndighederne har fortalt en revisors kunde, hvem der står bag en underretning om en mistanke om hvidvask. Dette vurderer vi som i strid med, at forvaltningslovens bestemmelser om aktindsigt ikke gælder for underretninger efter hvidvaskloven. Dette er meddelt SØIK med anmodning om at videreformidle dette til relevante myndigheder (herunder politi og Skat).

[Læs mere her](#)

Domme om hvidvask

SØIK har den 18. februar 2020 offentliggjort en nyhed om en dom ved Byretten i Aarhus, hvor den anklagede ikendtes en "historisk høj" bøde på 838.000 kr. for overtrædelser af kontantforbuddet ved en lang række bilhandler.

[Læs mere her](#)

Højesteretsdommen af 24. april 2019 i sag nr. 174/2018 er et fortolkningsbidrag til rækkevidden af kontantforbuddet. En bilforhandler sanktioneres ikke med bøde i de tilfælde, hvor samme køber den samme dag havde foretaget flere individuelle og tidsmæssigt forskudte kontantkøb på under 50.000 kr., men samlet for 50.000 kr. eller derover på dagen. Det understreges i dommen, at Højesteret ikke kan foretage en selvstændig bevisbedømmelse, men er bundet af Vestre Landsrets bevisbedømmelse.

[Læs mere her](#)

To medhjælpere straffes med henholdsvis halvandet og tre et halvt års fængsel samt idømmes konkurskarantæne. Selskaberne, som er anvendt til gennemstrømning af kriminelle midler, men i øvrigt begge er under konkurs, ikendes bøder på ca. halvdelen af de hvidvaskede beløb. I begge sager var gennemstrømningen quick og altså også dirty, uden at det oplyses, hvilke kriminelle før-forbrydelser midlerne stammede fra.

[Læs mere her](#)

Særlige emner om hvidvask

Revisorvejledning på centrale områder for underretning

Centrale reguleringer på hvidvask- og terrorfinansieringsområdet er designet efter finansielle virksomheder. Dette gælder også for underretningsskemaet og SØIKs vejledning hertil. Her imødekommes behovet for revisorvejledning på nogle få centrale områder for underretninger.

[Læs mere her](#)

"Usædvanlige" transaktioner er ikke automatik ensbetydende med mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering

Hvis revisor i forbindelse med sin opgaveløsning inden for rammerne af god skik identificerer "usædvanlige" transaktioner efter hvidvasklovens § 25, stk. 1, er dette ikke ensbetydende med, at revisor dermed automatisk konstaterer, at de er forbundet med mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering. Dette fremgår klart af lovbemærkningerne og har stor betydning for af- og begrænsning af lovens undersøgelses-, dokumentations- og opbevaringspligt.

[Læs mere her](#)

Eksempler på opgaver, hvor revisor ikke er omfattet af hvidvaskreglerne

FSR – danske revisorerers Hvidvaskarbejdsgruppe har udarbejdet en række eksempler på opgaver, hvor revisor efter udvalgets vurdering typisk er, eller ikke er, omfattet af hvidvaskreglerne, selv om opgaverne ligger uden for revisorloven.

[Læs mere her](#)

Er min virksomhed omfattet af en særlig registreringspligt efter hvidvaskloven?

Medlemmer, der holder op med at drive revisionsvirksomhed, men fortsætter med andre revisionsopgaver, er af og til usikre på, om deres virksomhed så bliver omfattet af en særlig registreringspligt efter hvidvaskloven. Svaret er ja, men kun hvis de påtager sig opgaver som oplyst i hvidvasklovens § 2, nr. 12 – og ikke hvis deres ydelser er begrænset til for eksempel bogføring og skatterådgivning. Dette gælder, uanset om revisor beholder eller deponerer sin godkendelse.

[Læs mere her](#)

Skal jeg oplyse kunderne om underretninger til Hvidvasksekretariatet?

Er det en god ide at oplyse kunderne, hvis det i øvrigt er muligt, om foretagne eller påtænkte underretninger til Hvidvasksekretariatet om kunderne selv? Lovtekst og -bemærkninger synes at være i konflikt med hinanden. Under alle omstændigheder er svaret "nej" af gode grunde. Hvis det er muligt, skal det understreges, at det i givet fald er en rettighed, men aldrig en pligt for revisorer.

[Læs mere her](#)

Dilemmaer på hvidvaskområdet

En kunde på anklagebænken tiltalt for mandatsvig

I sager, hvor kunder ender på anklagebænken tiltalt for økonomisk kriminalitet, indkaldes en tidligere revisor ofte som vidne. Dette er tilfældet her, hvor en direktør/ejer hos en kunde er tiltalt for at have misbrugt sin stilling til at få sit selskab til at betale for private udgifter ved gennemgribende renoveringer af to privatejede sommerhuse.

[Læs mere her](#)

Er Ivar for ivrig? - dilemma om hvidvaskunderretning

Kravene i hvidvaskreguleringen har givet anledning til en række usikkerheder i praksis. Februar måneds dilemma satte fokus på, hvorvidt beløbsstørrelser og omstændigheder betyder noget i relation til eventuel underretning.

[Læs mere her](#)

Når mistanken lur

Dilemmaet i oktober måned 2020 vedrørte tre situationer, der gav anledning til at overveje, om der var grundlag for mistanke om misbrug af corona-hjælpepakkerne.

[Læs mere her](#)

Gør assistancekunder dig pligtfri?

Emnet for dilemmaet i marts måned kredser om, hvad der gælder i assistanceopgaver, og hvad der ikke gælder. Der har i de senere år været en voldsom vækst i selskaber, der fravælger revisionen til fordel for en assistanceerklæring; men betyder det, at alle revisors særlige pligter i erklæringsopgaver med sikkerhed bortfalder?

[Læs mere her](#)

Et usædvanligt medarbejdergode

Udlån til medarbejdere er næppe hyppigt forekommende i en almindelig produktionsvirksomhed. Derfor kan de give anledning til overvejelser, når de undtagelsesvist optræder.

[Læs mere her](#)

Erhvervsret

Det bliver lettere at omregistrere et IVS til et ApS

I skrivende stund behandler Folketinget lovforslag [L 82](#), der i det store hele går ud på at gøre det lettere at omregistrere iværksætterselskaber. Vi forventer, at lovforslaget vedtages, da det bygger på en politisk [aftale](#), som en lang række partier står bag.

Hovedlinjerne i lovforslaget er:

- Et IVS skal have mulighed for at blive omregistreret ved, at ejeren indbetaler restkapitalen (differencen mellem selskabets registrerede selskabskapital og minimumskapitalkravet for ApS, der er på 40.000 kr.) Med aftalen ses der således kun på størrelsen af den registrerede selskabskapital og ikke på størrelsen af selskabets samlede egenkapital. Revisor skal således heller ikke erklære, at kapitalen er til stede.
- Ved genoptagelse af et IVS, der er sendt til tvangsopløsning, skal kapitalen på minimum 40.000 kr. fortsat være til stede. Den særskilte IVS-revisorerklæring bortfalder, men selskabslovens §§ 231-232 kræver fortsat en revisorerklæring om, at selskabskapitalen er til stede, og at der ikke er ulovlige kapitalejrlån.
- Fristen for at omregistrere et IVS til et ApS forlænges til den 15. oktober 2021.

Indtil de nye regler er vedtaget af Folketinget og trådt i kraft, gælder de [nuværende regler](#).

Erhvervsstyrelsens kontrol af vurderingsberetninger

I 2020 øgede Erhvervsstyrelsen sin kontrol af vurderingsberetninger:

- Kontrol af, om de indskudte aktiver har den økonomiske værdi, som det fremgår af vurderingsberetningerne. Erhvervsstyrelsen har her særligt fokus på indskud af immaterielle aktiver.
- Kontrol af, om beskrivelsen af den anvendte fremgangsmåde ved vurderingen af de indskudte aktiver er tilstrækkeligt klar, jf. selskabslovens § 36, stk. 1, nr. 2.
- Kontrol af, om vurderingsberetningerne lever op til kravene i erklæringsbekendtgørelsen, herunder beskrivelsen af revisors udførte arbejde.

En del af vurderingsberetningerne lever efter Erhvervsstyrelsens opfattelse ikke fuldt ud op til kravene i lovgivningen, fx selskabslovens krav om at "beskrive det indskudte aktiv" og beskrive "fremgangsmåden ved den anvendte vurdering". Det er selvfølgelig vigtigt, at myndigheder, kapitalejere og andre interessenter kan have tillid til revisors erklæringer. Det er derfor også vigtigt, at revisor er opmærksom på lovgivningens og standarders krav til indholdet og formuleringen af en vurderingsberetning. Kravene til selve erklæringen fremgår som bekendt af:

- Selskabslovens § 36
- Erklæringsbekendtgørelsens §§ 16 – 19
- ISAE 3000, Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger, primært afsnit 69

[Læs mere om kravene her](#)

Erhvervsstyrelsens kontrol af ulovligt udbytte

I 2020 øgede Erhvervsstyrelsen kontrollen af ulovligt udbytte. Hvis Erhvervsstyrelsen konstaterer, at selskabet har udloddet udbytte ulovligt, fx uden tilstrækkelige frie reserver hertil, vil styrelsen som udgangspunkt stille krav om, at hele udlodningen tilbagebetales til selskabet inkl. en lovpligtig rente. Hvis et selskab fx har frie reserver på 200, men har udloddet 250, skal de 250 tilbagebetales, selvom selskabet lovligt kunne have udloddet 200. Hele beløbet skal forrentes med samme rentesats, som gælder for ulovlige kapitalejerlån, for tiden 10,05 pct. p.a.

Tilbagebetalingen skal dokumenteres med en erklæring fra selskabets ledelse og en erklæring med høj grad af sikkerhed fra en godkendt revisor. Her vil en erklæring efter ISAE 3000 være egnet.

[Læs mere her](#)

Beskyt virksomhedens registreringer med et password på virk.dk

Virksomheder kan gardere sig mod ulovlige registreringer i selskabets ledelse og ejerkreds på Virk.dk ved at oprette et password, så kun udvalgte personer kan foretage ændringer i virksomhedens registreringer. Oprettelse af password sker på virk.dk af enten en tegningsberettiget eller af virksomhedens NemID-administrator. Det er muligt at oprette forskellige password til de forskellige selvbetjeningsløsninger. Passwordet begrænser noget af fleksibiliteten, men kan anvendes af flere brugere, herunder virksomhedens rådgivere.

[Læs mere her](#)

Ændringer i boliglovgivningen, herunder andelsboligloven

I 2020 er der sket væsentlige ændringer i boliglovgivningen, herunder boligreguleringslovens § 5, stk. 2, og andelsboliglovens § 5. Ændringerne har betydning for værdiansættelsen af investeringsejendomme og værdiansættelsen af andelsboligforeningers ejendomme, når værdien fastsættes i en valuarvurdering.

Ændringerne i andelsboligloven indebærer, at en forening ved fastsættelse af andelsværdien (andelskronen) har mulighed for fremover at "fastfryse" en værdi baseret på seneste valuarvurdering foretaget før 1.7.2020 eller seneste offentlige vurdering foretaget før 1.7.2020.

Vær opmærksom på de nye notekrav i årsrapporten, hvis andelsboligforeningen anvender den nye mulighed for at fastfryse værdien.

[Læs mere om de nye regler her](#)

[Lovgivningen baseres på en politisk aftale fra januar 2020, som du kan læse om her](#)

Kontrollovpakken

Folketinget vedtog i maj 2020 en såkaldt kontrollovpakke, som indeholdt ændringer af årsregnskabsloven, selskabsloven og revisorloven, blandt andet:

- nye og styrkede hjemler for Erhvervsstyrelsen til at kontrollere årsrapporter og selskabsforhold, og til at handle på fundne fejl.
- nyt krav om at oplyse nettoomsætningen til Erhvervsstyrelsen.
- selskabsloven er ændret, så det er vanskeligere for svindlere at gemme sig bag stråmænd og falske selskabsadresser.
- revisorloven er udvidet med, at revisor fremover kan indbringes for Revisornævnet og sanktioneres efter revisorloven for overtrædelse af hvidvaskloven og for rådgivning i strid med hvidvaskloven.
- en lang række øvrige ændringer.

[Læs mere her](#)

Kvalitet

Spar penge på kvalitetskontrollen i 2021

Ved kvalitetskontrollen i 2021 vil kvalitetskontrollanterne tage udgangspunkt i den interne overvågning, som revisionsvirksomheden har gennemført i 2020. For at kunne opnå en evt. besparelse i udgiften til kvalitetskontrol er det derfor vigtigt, at de revisionsvirksomheder, der bliver udtrukket næste år, har tjek på den interne overvågning.

[Læs mere her](#)

Ny tilsynsplan for det offentlige tilsyn med revisorer og revisionsvirksomhederne

Det fremgår af den nye tilsynsplan, at Erhvervsstyrelsen vil tilrettelægge tilsynet på baggrund af en risikobaseret, datadrevet udvælgelse af revisionsvirksomheder og revisorer. Tilsynsindsatsen vil være målrettet og differentieret i forhold til de enkelte revisionsvirksomheders risikoprofil.

Kvalitetskontrollanten skal i fremtiden tilpasse arten og antallet af de enkeltsager, som kontrollanten udtager, til den enkelte revisionsvirksomhed på baggrund af antallet og omfanget af erklæringsopgaver. Kontrollanten skal også inddrage, hvorvidt revisionsvirksomheden har en velfungerende overvågnings- og evalueringsproces tilpasset revisionsvirksomhedens aktiviteter

Erhvervsstyrelsen vil i højere grad gennemføre temabaserede kvalitetskontroller og undersøgelser fremfor almindelige kvalitetskontroller.

[Læs mere her](#)

Retningslinjer for kvalitetskontrollen 2020

Retningslinjerne indeholder en række ændringer i forhold til tidligere:

- vurderingen af revisionsvirksomhedens interne kontrol, herunder overvågningen af erklæringsopgaver, anvendes ved beregningen af antallet af stikprøvesager.
- retningslinjerne for kvalitetskontrol af PIE- og ikke-PIE-revisionsvirksomheder er sammenskrevet, så der i år kun er ét sæt retningslinjer, der gælder. Foreningen finder denne sammenskrivning positiv.
- retningslinjerne indeholder nu et afsnit om temabaserede kontroller.
- en række andre ændringer, bl.a. i forhold til hvordan stikprøver skal udtages.

[Læs mere her](#)

Ny bekendtgørelse om kvalitetskontrol

Erhvervsstyrelsen udsendte i marts 2020 en ny bekendtgørelse om kvalitetskontrol. De ændrede regler danner grundlag for nye tiltag i kvalitetskontrollen, herunder hvordan tilsynssager skal udtages, ligesom reglerne også tager højde for udviklingen af reglerne om hvidvaskkontrollen.

[Læs mere her](#)

Undersøgelse af revisionskvalitet frie skoler

I efteråret 2019 igangsatte vi en undersøgelse af kvaliteten af indrapporterede regnskaber og revisionsprotokoller for 2018 for frie skoler. Undersøgelsen baserede vi på 20 tilfældigt udvalgte regnskaber fordelt på 18 revisionsfirmaer. Formålet med undersøgelsen var at indkredse de områder, hvor foreningen kan sætte ind med oplysning og undervisning.

Revisors påtegning – i undersøgelsen blev der konstateret enkelte tilfælde, hvor der i revisors påtegning ikke var korrekt henvisning til begrebsrammen (lovgivning og relevant regnskabsparadigme). Der blev også konstateret enkelte tilfælde af sjuskefejl – eksempelvis hvor der manglede overskrifter, eller hvor der var indsat et nyt afsnit, som ikke findes i standardpåtegningen for området.

Regnskabet – i undersøgelsen blev der konstateret en række enkeltstående forhold, eksempelvis at regnskabsparadigmet ikke blev fulgt, ledelsesberetningen og anvendt regnskabspraksis var for kortfattet, og noter der manglede. Der var ikke tale om generelle tendenser.

Revisionsprotokollen – i undersøgelsen blev der også konstateret enkeltstående forhold, eksempelvis at protokolparadigmet ikke blev fulgt, manglende omtaler af krævede afsnit, sammenblanding af forvaltningsrevision og juridisk-kritisk revision.

[Læs mere her](#), hvor materiale fra foreningens afholdte kursus den 19. november 2019 også kan hentes, hvori en uddybning af ovenstående også fremgår.

Nye internationale kvalitetsstyringsstandarder

Den internationale standardsætter IAASB har vedtaget nye kvalitetsstandarder, som træder i kraft 15. december 2022. De nye standarder kræver fokus på ledelse og ansvarlighed, kommunikation og gennemsigtighed samt kvalitet og ressourcer i udførelse af opgaverne.

De ændrede/nye standarder vil betyde nye krav til både revisionsvirksomhedernes ledelse og til kvalitetsstyringen og de systemer, som virksomhederne anvender hertil. Vi vil nærmere gennemgå de nye standarder og analysere, hvilke tiltag og information der skal til, for at medlemmernes overgang til og opfyldelse af de nye standarder kan ske så let og godt som muligt.

[Læs mere her](#)

Revisornævnets årsberetning 2019 – faldende antal sager, faldende samlet bødesum

Af Revisornævnets årsberetning 2019 fremgår det klart, at tendensen til fald i antal indbragte sager og samlet bødesum fortsætter. Hertil fremgår det, at der hverken har været behandlet sager om frakendelse/betinget frakendelse/forbud eller sager mod PIE-virksomheder og/eller deres ledelsesmedlemmer i 2019.

[Læs årsberetningen](#)

Revisornævnet – frifindelser

I sager, der ender med, at revisor frifindes i Revisornævnet, kan afgørelsen for eksempel bero på, at klagen ikke er konkret begrundet, at det påklagede forhold ikke var omfattet af revisors ydelse, eller at klagen reelt udspringer af utilstrækkelig ledelse og derfor er grundløs i forhold til revisor. Vi bringer her et uddrag af de sager, vi har omtalt i året.

Gensidigt forsikringselskab under likvidation

Revisor frikendes i den tredje sag om revision i et gensidigt forsikringselskab. Den bagvedliggende sag handlede formentlig om fordeling af det forventeligt betragtelige (90 mio.kr.) likvidationsprovenu. Og om en mistanke om en sammensværgelse mellem revisor og likvidator.

[Læs mere her](#)

Andelsboligforeninger

I andelsboligforeninger kan revisor indbringes af bestyrelsen eller af enhver andelshaver, der i sagens natur har retlig interesse. I næsten alle disse sager frikendes revisor. Dette blev også tilfældet her, hvor andelshaverens synspunkt var, at en omkostningsført udgift til udskiftning af en defekt 29 år gammel varmtvandsveksler burde have været aktiveret og afskrevet.

[Læs mere her](#)

Tilstrækkeligt revisionsbevis

Kunder kan i sjældne tilfælde have den fejløpfattelse, at revisor og ikke ledelsen har ansvaret for, at der foreligger tilstrækkeligt revisionsbevis. Dette kan føre til klager med en indbygget absurd præmis om, at et regnskab opstillet og revideret af revisor kun skal omfatte de komponenter, som revisor tror på. I denne sag havde kunden ikke kunnet fremlægge bevis for varebeholdninger og igangværende arbejder, der udgjorde 66 % af balancesummen.

[Læs mere her](#)

Revisornævnet – bøder på op til 30.000 kr.

Lidt større forseelser udmåles i førstegangstilfælde til bøder i niveauet 25-30 t.kr. Det, der typisk adskiller dem fra mindre forseelser, er, at de ikke kan anses for at være potentielt konsekvensløse for regnskabsbrugere og/eller kunde.

Byggeklodsfejl i revisionspåtegninger

Byggeklodsfejl i revisionspåtegninger sanktioneres med bøder i Revisornævnet. Eksempelvis hvor revisors uenighed med ledelsen om going concern fejlagtigt resulterer i en konklusion med forbehold og ikke en afkræftende konklusion. Starttaksten er 30.000 kr. som i denne sag.

Et enkelt medlem stemte for, at der kun burde sanktioneres med en advarsel ud fra sagsforholdets angivelige konsekvensløshed for både kunde og tredjemand.

[Læs mere her](#)

Periodisering af kapitalnedsættelse

Revisor ikendes en bøde på 30.000 kr. for ikke at have taget forbehold for indregning i årsrapporten for 2017 af en selskabsretlig kapitalnedsættelse, der først gennemførtes i 2018. Nedsættelsen skulle formentlig give plads til et udbytte, der skulle anvendes til at berigtige et ulovligt lån. Så pas på med en sådan "alvorlig" forkert periodisering. Revisor frikendes på klagepunkterne om momsfrigørelse ved rådgivning om og forvaltning af investeringer.

[Læs mere her](#)

Manglende obligatoriske handlinger i udvidet gennemgang

Hidtil har Revisornævnet ikke udmålt bøder til under 25.000 kr. for lidt større førstegangsforselser. Den praksis fraviges i en sag, hvor to af de obligatoriske supplerende handlinger i udvidet gennemgang ikke havde været udført, hvorimod der var udført andre relevante handlinger. Bøden udmåles til 10.000 kr. Hvis der er tale om et praksisskifte, hilses dette velkomment som både begrundet ud fra lovgivningen og fornuftigt.

[Læs mere her](#)

Revisornævnet – bøder på mellem 30.000 og 75.000 kr.

Bøder for større forseelser om mangelfuldt erklæringsarbejde og gentagelsesbøder for lidt større forseelser takseres typisk til bøder fra 40 t.kr. og op til grænsen for den typiske startbøde på 100 t.kr. ved de grove overtrædelser.

Basale fejl – fx datering af påtegning vs. revisionsdokumentation samt unnlade revisionshandling vs. modifikation af konklusion

Dateringen af revisionspåtegningen kan ikke ligge forud for dateringen af revisionsdokumentationen. Det er ikke muligt at unnlade revisionshandling ved at modificere konklusionen. Revisors oplysninger i påtegningen kan ikke bruges til at rette op på et mangelfuldt regnskab. Disse basale forståelsesfejl forelå i en sag, hvor revisor i øvrigt havde deponeret sin godkendelse. Bøden udmåles til 35.000 kr.

[Læs mere her](#)

Mangelfuld revisionsdokumentation

Revisor ikendes en bøde på 40.000 kr. for mangelfuld dokumentation ved revision af årsrapporter for et moderselskab og dets datterselskab, samt et manglende forbehold i datterselskabet. Sagen vedrører klassiske skønspregede områder: investeringsejendomme og et udskudt skatteaktiv.

[Læs mere her](#)

Manglende handlinger i udvidet gennemgang ved mistanke om fejl

I udvidet gennemgang skal revisor foretage yderligere handlinger ud over grundlæggende analyser og forespørgsler, når der foreligger mistanke om, at der kan foreligge væsentlige fejl. Dette havde revisor ikke levet op til i denne sag. Hertil manglede der et forbehold i en revisionspåtegning. Bøden udmåles til 40.000 kr., bl.a. under henvisning til gentagelse.

[Læs mere her](#)

Mangler i basale arbejdshandlinger

Mangler i planlægning og dokumentation, i kontrollen af overholdelse af årsregnskabsloven samt i overholdelse af erklæringsbekendtgørelsen forekommer hyppigt i sager, der sanktioneres som lidt større forseelser. Når der er tale om gentagelse og tilmed i relation til samme selskab, sanktioneres der hårdere som her med en bøde på 40.000 kr.

[Læs mere her](#)

Gentagelsesbøde for mangler i basal dokumentation og manglende modifikation af konklusion

Ved gentagelse skærpes sanktioner i Revisornævnet som i kendelsen ovenfor. Dette er også tilfældet her, hvor det sanktioneres med en gentagelsesbøde på 75.000 kr. for, at dokumentationen for en revision var mangelfuld, ligesom der manglede indlysende modifikationer af revisors konklusion. Revisor var tidligere blevet ikendt en advarsel for tilsvarende forhold.

[Læs mere her](#)

Manglende dokumentation og utilstrækkeligt og egnet revisionsbevis

Manglende dokumentation for planlægning samt tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis på adskillige væsentlige og risikofyldte poster sanktioneres hårdt i gentagelsestilfælde. Dette var således udfaldet i en sag, som havde sit udspring i en fornyet kvalitetskontrol. Gentagelsesbøden udmåltes til 75.000 kr.

[Læs mere her](#)

Fravær af professionel skepsis

En klassisk type af sager for Revisornævnet vedrører mangelfuld planlægning, dokumentation og ledelsesrapportering samt manglende modifikationer. I denne konkrete sag udmåles bøden i den høje ende til 75.000 kr. Dette er særligt begrundet i fraværet af professionel skepsis på en række punkter, hvor denne var indlysende påkrævet.

[Læs mere her](#)

Revisornævnet - de store sanktioner

Revisornævnet sanktionerer revisorer med store bøder i sager om overtrædelser af de helt grundlæggende forudsætninger for revisors troværdighed. De grove overtrædelser vedrører typisk uafhængighed, herunder krydsrevision, brud på tavshedspligten og manglende/mangelfuld kvalitetsstyring.

Forretningsmæssige forbindelser med revisionskunder

Forretningsmæssige forbindelser med revisionskunder skal være på armslængde, relativt ubetydelige og inden for normal virksomhed for at være acceptable inden for lovgivningens uafhængighedskrav. Opfyldes disse tre krav ikke, er det no go. I nedenstående sag var forbindelser ved at indgå i ledelsen i andre selskaber ikke inden for normal virksomhed, der for revisor ifølge nævnet er at foretage revision. Bøden udmåltes til 100.000 kr.

[Læs mere her](#)

Revisors uafhængighed, herunder det at drive virksomhed med en kunde

For tiden dukker en lang række lignende sager om revisors uafhængighed op i Revisornævnet, hvor baggrunden er skrivebordsundersøgelser i Erhvervsstyrelsen af relationer mellem registrerede oplysninger om selskabers ejer- og ledelsesforhold samt revisorregistreringer. De

sager, der hidtil har været offentliggjort, har resulteret i standardbøder på 100.000 kr. eller mere.

- [En leder i en revisionskundes virksomhed indgår i revisionsfirmaets ledelse sammen med revisor](#)
- [Revisor har fælleseje og -ledelse i andre virksomheder sammen med en leder hos en revisionskunde](#)
- [Revisor har fælleseje og -ledelse i andre virksomheder sammen med en leder i/ejer af en revisionskunde](#)
- [Der foreligger afledte trusler som ovenfor i en mindre revisionsvirksomhed](#)
- [Revisor afgiver erklæringer med sikkerhed om egne forhold, såsom en vurderingsbetretning ved omdannelse af sit eget IVS til ApS](#)
- [Et stort antal forseelser med udspring i fælleseje/-ledelse](#)

Sanktionen i de første fire tilfælde var en standardbøde på 100.000 kr. Erklæring om revisors eget selskab i det femte forhold var en omstændighed, der skærpede bødesanktionen til 150.000 kr. I den sjette sag udmålte bøden til 300.000 kr.

Revisornævnet – de nye skærpede sanktioner

I forbindelse med revisorloven 2016 introduceredes der en række skærpede sanktionsmuligheder ved grovere forseelser som modpol til "lempelsen i bunden" ved mindre forseelser. De skarpe sanktionsmuligheder var forhøjede bøder, betinget frakendelse og forbud.

Der har ikke været afsagt kendelser herom i 2020. Der verserer dog en sag pt., hvor Erhvervsstyrelsen har påstået ikendelse af skærpede sanktioner.

[Læs mere her](#)

Kendelser fra Erhvervsankenævnet

Afgørelse om afslag på tilladelse til valutaveksling stadfæstet i Erhvervsankenævnet

I juni 2017 overførtes valutavekslingsvirksomhed fra Erhvervsstyrelsens tilsynsområde til Finanstilsynets. Dette indebærer, at også eksisterende virksomheder skulle ansøge om at fortsætte aktiviteten. I en sag om en enkeltmandsvirksomhed uden ansatte og formentlig tæt på den dansk-tyske grænse opnåedes tilladelsen ikke under henvisning til ansøgerens utilstrækkelige viden, kompetence og erfaring samt de utilstrækkelige kontrolforanstaltninger og forretningsgange.

[Læs mere her](#)

"Fit og proper"-krav til ledelse og reelle ejere i bogførings- og skatterådgivningsvirksomheder

Specielt for virksomheder omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1 nr. 17 – dvs. virksomheder, der leverer ydelser som også leveres af advokater, ejendomsmæglere eller revisorer – gælder der en særlig "fit og proper"-regel for ledelse og reelle ejere i lovens § 57, stk. 2. De pågældende må ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse, sådan som det var tilfældet i denne sag.

[Læs mere her](#)

Fejde i familieselskab om revisor/revision – To kendelser i Erhvervsankenævnet

Stridigheder i familieejede og -ledede selskaber kan føre til ekstreme sager. Dette er tilfældet her, hvor direktøren og den ene af to 50 % anpartshavere forsøger sig med et revisorskifte uden om den anden 50 % anpartshaver og i åbenbar strid med selskabslovgivningen. Det fremgår af sagerne, at der var mere end kold luft mellem de to ejere.

[Læs mere her](#)

Faglig Hotline

Faglig Hotline – Signatur nr. 4 2020

Revisionspligt

Et selskab har ved stiftelsen fravalgt revision. I selskabets første regnskabsår er nettoomsætningen 2 millioner kroner, og balancen er 10 millioner kroner. Der er 3 ansatte. I første regnskabsår har selskabet haft en gevinst på 7 millioner kroner ved salg af kapitalandele, der er bogført som andre driftsindtægter, samt finansielle indtægter på 0,5 millioner kroner. Har selskabet pligt til at lade årsregnskabet revidere?

Ja, årsregnskabet skal revideres, selvom selskabet har fravalgt revision ved stiftelsen. Gevinst ved salg af kapitalandele og finansielle indtægter skal i dette tilfælde tillægges nettoomsætningen, når det vurderes, om grænsen for revisionspligt .... [Læs hele svaret her](#)

Omregistrering og kapitalforhøjelse

Et iværksættersselskab skal foretage en kapitalforhøjelse i forbindelse med omregistrering til anpartsselskab. Jeg har hørt, at der er nye regler på vej om sådanne kapitalforhøjelser. Hvilke regler kommer til at gælde, og hvornår træder de i kraft?

I skrivende stund foreligger et udkast til lovforslag med de nye regler. Ved omregistrering af et iværksættersselskab skal selskabskapitalen forhøjes til 40.000 kroner ved kontant indbetaling, ved apportindskud eller ved fondsforhøjelse. Det nye er, at .... [Læs hele svaret her](#)

Efterfølgende ændringer i selskabets forhold

Et aktieselskab har balancedato den 30. juni 2020. Den 1. juli 2020 nedsættes selskabets kapital, og selskabet bliver omdannet til et anpartsselskab. I samme forbindelse fratræder selskabets bestyrelse, så ledelsen herefter kun består af én direktør. Årsrapporten aflægges den 20. august 2020 og indberettes til Erhvervsstyrelsen samme dag. Hvad gælder med hensyn til:

- Navn (A/S eller ApS) på selskabets årsrapport?
- Hvem skal underskrive årsrapporten som ledelse?
- Selskabskapitalen i årsrapporten?

Selskabets navn den 20. august, hvor årsrapporten aflægges, er ApS, så dette navn skal fremgå af årsrapporten. Det er ledelsen den 20. august, hvor årsrapporten aflægges, der skal underskrive som ledelse. Bestyrelsen, som er fratrædt den 1. juli, skal således ikke .... [Læs hele svaret her](#)

Lovligt udlån til selskabets ejere

Et velkonsolideret selskab vil udlåne midler til et overliggende selskab, som har en ejerandel på 50 procent. Det er vel lovligt, når generalforsamlingen i det långivende selskab godkender udlånet?

Selskabet kan lovligt udlåne midler til en kapitalejer, eksempelvis et overliggende selskab, der ikke er moderselskab, hvis alle betingelserne i selskabslovens § 210 overholdes:

- Der skal være tilstrækkelige .... [Læs hele svaret her](#)

Faglig Hotline – Signatur nr. 3 2020

Underskrift på årsrapporten

Et bestyrelsesmedlem i et aktieselskab kan ikke underskrive selskabets årsrapport på grund af længerevarende sygdom. De to øvrige bestyrelsesmedlemmer, herunder formanden, kan underskrive årsrapporten, og tilsvarende gælder for direktionen og dirigenten på generalforsamlingen. Må selskabet offentliggøre årsrapporten, når der mangler underskrift fra et bestyrelsesmedlem?

Ja, når bestyrelsen er beslutningsdygtig, er det tilstrækkeligt, at årsrapporten underskrives af to bestyrelsesmedlemmer, når det tredje bestyrelsesmedlem er ude af stand til at underskrive på grund af sygdom. Efter selskabslovens § 124 er bestyrelsen .... [Læs hele svaret her](#)

Sen afholdelse af generalforsamling

Et aktieselskab med regnskabsår 31. december 2019 aflægger årsrapporten den 31. maj 2020, og revisor underskriver revisionspåtegningen samme dag. Kan selskabet vente med at holde generalforsamling til den 31. august 2020, det vil sige samme dato, som årsrapporten skal indberettes til Erhvervsstyrelsen efter de særlige COVID-19-frister? Er der generelle regler for, hvor lang tid der må gå mellem aflæggelse af årsrapport og afholdelse af generalforsamling?

Der er ingen regler for, hvor lang tid der må gå mellem aflæggelse af årsrapport og afholdelse af generalforsamling. Selskaber med balancedag 31. december 2019 kan således vente med at holde generalforsamling til den 31. august 2020 og .... [Læs hele svaret her](#)

Omtale af begivenheder efter balancedagen

Et klasse B-selskab med balancedag den 31. december 2019 er i august ved at udarbejde årsrapporten for 2019, der viser en solid egenkapital og et positivt resultat i regnskabsåret. Fra april til juni 2020 havde selskabet stort set ingen omsætning på grund af COVID-19-nedlukningen, og på trods af Folketingets hjælpepakker er egenkapitalen nu stort set væk. Omsætningen for resten af 2020 ser ud til at ligge på et lavere, men acceptabelt niveau. Skal begivenhederne efter balancedagen omtales i årsrapporten for 2019?

Årsregnskabsloven indeholder ikke et direkte krav om at omtale begivenheder efter regnskabsårets afslutning, men lovens grundlæggende krav til årsrapporten og oplysningskravene til ledelsesberetningen understøtter, at regnskabsbrugere .... [Læs hele svaret her](#)

Lovligt eller ulovligt udbytte

Erhvervsstyrelsen har i juli 2020 meldt ud, at de styrker kontrolindsatsen over for selskabers udlodning af ulovligt udbytte. Hvor meget lovligt udbytte kan et selskab udlodde, hvis de frie reserver er 250.000 kroner på balancedagen, men kun er 200.000 kroner på tidspunktet, hvor den ordinære generalforsamling afholdes?

I den givne situation vil det "kun" være muligt at udlodde 200.000 kroner, for at udbyttet er lovligt. Udlodningen kan ske på baggrund af de frie reserver, som består af overførte over- og underskud samt reserver, som ikke er bundne i henhold til .... [Læs hele svaret her](#)

Faglig Hotline – Signatur nr. 2 2020

Iværksætterselskab modtager koncerntilskud

Et iværksætterselskab (IVS) har modtaget et koncerntilskud på 300.000 kroner fra sin moder-virksomhed i regnskabsåret 2019. Årets resultat i IVS'et er et underskud på 60.000 kroner. Efter indregning af koncerntilskuddet udgør overført resultat 250.000 kroner på balancedagen. Hvordan skal IVS'et forholde sig til reglerne om henlæggelse til reserve for iværksætterselskaber? Skal der henlægges en andel af modtaget koncerntilskud?

Et IVS skal som bekendt henlægge mindst 25 procent af årets overskud til reserven for iværksætterselskaber, indtil reserven sammen med selskabskapitalen samlet udgør mindst 40.000 kr. Når et datterselskab modtager koncerntilskud fra ... [Læs hele svaret her](#)

Opløsning af reserve for opskrivning

Jeg har overtaget en selskabskunde, hvor årsregnskabet indeholder en reserve for opskrivning af anlægsaktiver. Der er ikke løbende overført til frie reserver vedrørende afskrivninger på opskrivningerne. Jeg har aftalt med kunden, at dette skal rettes og gerne så langt tilbage i tiden som muligt. Kan jeg rette dette med tilbagevirkende kraft til 2015, hvor lovændringen blev indført, eller kan jeg gå helt tilbage til regnskabsåret 2010, hvor aktivet første gang blev opskrevet, og hvor opskrivningsreserven blev etableret?

Muligheden for at opløse den bundne opskrivningsreserve i takt med, at der afskrives på opskrivningen, fremgår af årsregnskabslovens § 41, stk. 3, nr. 5. Muligheden blev indført uden særlige overgangsregler ved ændringen af årsregnskabsloven i 2015. Det er muligt at ... [Læs hele svaret her](#)

Coronaerklæring med sikkerhed

Jeg er godkendt revisor og hjælper nogle mindre erhvervs kunder med regnskaber og skatteopgørelser. Min virksomhed er ikke registreret som revisionsvirksomhed i Erhvervsstyrelsen, og jeg afgiver udelukkende erklæringer om assistance med opstilling. Nu vil jeg gerne hjælpe mine kunder med at få kompensation for faste omkostninger, og det kræver jo erklæringer med høj grad af sikkerhed. Min forsikring dækker erklæringer både med og uden sikkerhed, så jeg kan vel godt påtage mig disse nye opgaver?

Nej, du må desværre ikke påtage dig disse erklæringsopgaver. Som godkendt revisor må du kun afgive erklæringer med sikkerhed gennem en godkendt revisionsvirksomhed. Det fremgår af revisorlovens § 16, stk. 3. Det er blandt andet for at sikre, at ... [Læs hele svaret her](#)

Fortsat drift

Hvis der er en note i årsregnskabet, hvor virksomhedens going concern-problemer er beskrevet, og det ligeledes er beskrevet i ledelsesberetningen, skal revisor så også fremhæve going concern-problemerne i revisionspåtegningen?

Hvis revisoren vurderer, at der er en væsentlig usikkerhed, som kan skabe betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, skal revisorens erklæring henlede opmærksomheden på den note i årsregnskabet, der beskriver forholdet. I revisorens erklæring skal dette angives i ... [Læs hele svaret her](#)

Faglig Hotline – Signatur nr. 1 2020

Digital underskrift på stiftelsesdokument

Jeg har assisteret en kunde med at stifte et nyt selskab med ønsket retsvirkningsdato den 3. februar 2020. Stiftelsesdokumentet er dateret den 3. februar 2020 og er efterfølgende underskrevet med digital signatur den 6. februar 2020. Erhvervsstyrelsen har afvist at registrere stiftelsen, da styrelsen ikke mener, at stiftelsesdokumentet er underskrevet rettidigt. Er det korrekt?

Ja, det er korrekt. Stiftelsen af et selskab har retsvirkning fra datoen for stiftelsesdokumentets underskrift eller den senere dato, som er anført i stiftelsesdokumentet, jf. selskabslovens § 40, stk. 3. Da stiftelsesdokumentet først er underskrevet den ... [Læs hele svaret her](#)

Revisor skal indberette, hvis en reel ejer ikke er korrekt registreret

Kan det virkelig være rigtigt, at revisorer skal indberette til myndighederne, hvis vores selskabskunder ikke ajourfører registeret over reelle ejere?

Det korte svar er ja. Selskabets revisor har fremover pligt til at indberette eventuelle uoverensstemmelser til myndighederne, hvis revisor bliver bekendt med, at registreringerne af de reelle ejere ikke svarer til de faktiske forhold. Indberetningspligten fremgår af ... [Læs hele svaret her](#)

Stemmerettigheder i en revisionsvirksomhed

Vi vil gerne optage en af revisionsvirksomhedens medarbejdere i partnerkredsen, men hun er ikke godkendt revisor. Vi vil gerne overdrage 20 procent af stemmerettighederne. Kan vi det?

Ja, det kan I godt, men I skal være opmærksomme på, at majoriteten af stemmerettighederne (ikke at forveksle med ejerandele) i revisionsvirksomheder altid skal tilhøre godkendte revisorer. Det er i øvrigt en betingelse, at ..... [Læs hele svaret her](#)

Revisionspåtegninger i en statsautoriseret revisionsvirksomhed

En registreret revisor ønsker at underskrive revisionspåtegninger og erklæringer om udvidet gennemgang i regi af en statsautoriseret revisionsvirksomhed. Må hun det?

Ja, hvis hun er valgt personligt.

Revisionspåtegninger og erklæringer om udvidet gennemgang skal underskrives af den eller de revisorer, der er valgt til at udføre opgaven. Hvis en statsautoriseret revisionsvirksomhed er valgt som revisor for en virksomhed, skal revisionsopgaven ... [Læs hele svaret her](#)